

Sygn. akt III Ua 12/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Łomży III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca : sędzia Jolanta Pardo (spr.)

Sędziowie : Anna Kacprzyk

Wiesława Kozikowska

Protokolant : Małgorzata Olszewska

po rozpoznaniu 29 listopada 2019 r. w Ł., na rozprawie

sprawy z odwołania J. G.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Oddziałowi Regionalnemu w B. P. Terenowej w Z.)

o odszkodowanie

na skutek apelacji odwołującego się J. G.

od wyroku Sądu Rejonowego w Łomży IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z (...) r., sygn. akt (...)

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I w części dotyczącej odwołania od decyzji dotyczącej jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej oraz poprzedzającą go decyzję z 10 lipca 2017 r. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Oddziałowi Regionalnemu w B. P. Terenowej w Z.);**
- 2. w pozostałej części apelację oddala;**
- 3. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Łomży) na rzecz radcy prawnego A. O. z Kancelarii Radcy Prawnego w Ł. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.**

A. K. J. W. (1) K.

Sygn. akt III Ua 12/19

UZASADNIENIE

Decyzją z (...) r. znak: (...) (...) GO- (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie przepisów ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, odmówił J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej, który miał miejsce (...) r., ponieważ zgodnie z orzeczeniem komisji lekarskiej z (...) r. ustalono 0% uszczerbek na zdrowiu odwołującego się.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. G., zaskarżając ją w całości. Wniósł o jej ponowne rozpoznanie, zmianę i przyznanie pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego A. O.. Nie zgodził się decyzją organu, ponieważ uznał, że jest niezgodna ze stanem faktycznym i została wydana z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa (m.in. Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej). Stwierdził, że dokumentacja leczenia załączona do akt sprawy została sfalszowana. Zarzucił komisji, że błędnie ustaliła stan jego zdrowia. Dlatego też w jej ocenie odmowa przyznania mu prawa do jednorazowego odszkodowania jest niezasadna.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z 13.06.2017 r. Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustanowił dla odwołującego się pełnomocnika z urzędu.

Powyższa sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt (...).

Decyzją z (...) r. znak: GO- (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie przepisów ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu rolniczej choroby zawodowej pod postacią przewlekłego zapalenia okołostawowego barku lewego. W uzasadnieniu decyzji podano, że wniosek zainteresowanego o jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego rolniczą chorobą zawodową stwierdzoną decyzją z (...) r. został załatwiony decyzją organu z (...) r. w sposób odmowny, ponieważ komisja lekarska orzeczeniem z (...) r. ustaliła 0% uszczerbek na zdrowiu. Wskazał, że Sąd Rejonowy w Łomży prawomocnym wyrokiem z 19.04.2017 r. oddalił odwołanie od decyzji organu rentowego, a złożona przez odwołującego się apelacja została oddalona przez Sąd Okręgowy. Dlatego też z uwagi na fakt, że rolnicza choroba zawodowa pod postacią przewlekłego zapalenia okołostawowego barku lewego nie spowodowała u J. G. uszczerbku na zdrowiu, nie stwierdzono podstaw do ponownego skierowania na badania lekarskie i nie przyznano jemu jednorazowego odszkodowania.

Odwołujący się zaskarżył wydaną decyzję w całości i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek choroby zawodowej. Złożył wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy, przyznanie pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego A. P. i całkowite zwolnienie od kosztów sądowych. Stwierdził, że powyższa decyzja jest niezgodna z przepisami, tj. ustawą z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jak też rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. oraz narusza Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. Zdaniem odwołującego się jest ona niezgodna ze stanem faktycznym ustalonym na podstawie dokumentacji medycznej zgromadzonej w sprawie. W uzasadnieniu odwołania stwierdził, że zakłamana i stronnicza komisja lekarska orzeczeniem z (...) r. ustaliła 0% uszczerbek na zdrowiu, ponieważ nie wymusiła na nim i nie dostała od niego łąpówki. Zdaniem odwołującego się stronnicy i zakłamani lekarze nie określili długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o oddalenie odwołania w całości, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wskazał, że decyzją z (...) r. odmówiono J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania w związku z pogorszeniem się stanu zdrowia spowodowanego rolniczą chorobą zawodową- przewlekłym zapaleniem okołostawowym barku lewego. Stwierdził, że ta rolnicza choroba zawodowa nie spowodowała u odwołującego się stałego uszczerbku na zdrowiu, co skutkowało odmową prawa do przyznania jednorazowego odszkodowania. Tym samym nie stwierdzono podstaw do ponownego skierowania odwołującego się na badania lekarskie.

Niniejsza sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt (...).

Postanowieniem z 13.09.2017 r. Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych połączył ww. sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt (...).

Wyrokiem z (...) r. wydanym w sprawie sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w Łomży oddalił odwołania oraz przyznał od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnej A. O. kwotę 221, 40 złotych brutto, w tym 41,40 złotych podatku VAT tytułem kosztów niepłatnej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu się z urzędu.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i ocenie prawnej:

J. G. jest rolnikiem, prowadzącym od 1988 r. do chwili obecnej samotnie gospodarstwo rolno-hodowlane o pow. użytkowej 7,05ha (3,6ha gruntów rolnych, 0,4ha pastwiska, 1,3ha łąki).

Decyzją Nr (...)2015 z (...)r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ł. na podst. art. 104 § 1 i 2 k.p.a. i ar. 5 pkt 4a ustawy z 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej po rozpoznaniu zgłoszenia choroby zawodowej, stwierdził u J. G. chorobę zawodową – przewlekłe okołostawowe zapalenie barku, wymienioną w poz. 19.4 wykazu chorób zawodowych określonych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 30.06.2009 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych (Dz.U. z 2014r. poz. 1502).

J. G. (...) r. złożył do KRUS Oddział w Ł. wniosek o przyznanie mu jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową, powołując się na ww. decyzję. (...) r. Lekarz Rzeczoznawca Kasy rozpoznał u badanego przewlekłe zapalenie okołostawowe (uznane za chorobę zawodową) i zespół bolesnego barku lewego w przebiegu zespołu ciasnoty podbarkowej. Badaniem przedmiotowym stwierdzono prawidłową ruchomość barku lewego, bez ograniczeń, bez zniekształceń. Ustalono 0% stałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową stwierdzoną decyzją z (...) r. Wskazano, że brak upośledzenia funkcji i prawidłowa ruchomość w stawie barkowym lewym uzasadniają wydanie orzeczenia o nieprzyznaniu uszczerbku na zdrowiu. J. G. złożył odwołanie od powyższego orzeczenia. W konsekwencji (...) r. Komisja Lekarska KRUS P. Terenowa w Z. po badaniu podmiotowo-przedmiotowym oraz po przeanalizowaniu przedstawionej dokumentacji leczenia i badań dodatkowych nie stwierdziła dysfunkcji narządu ruchu (odwołujący się skarżył się na bóle stawowe, trudności w poruszaniu lewym barkiem). Nie orzeczono uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową. Decyzją z (...)2015 r. znak: (...), GO- (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej. Uzasadniając decyzję KRUS podał, że odwołujący się nie jest uprawniony do tegoż świadczenia, ponieważ komisja lekarska Kasy orzeczeniem z (...) r. ustaliła u odwołującego się 0% uszczerbek na zdrowiu spowodowany rolniczą chorobą zawodową. W związku z powyższym, odmówiono jednorazowego odszkodowania. J. G. wniósł odwołanie od powyższej decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Wyrokiem z 19.04.2016 r. Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie J. G. od decyzji z (...) r. Apelacja odwołującego się od niniejszego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 16.12.2016 r.

Następnie (...) r. J. G. złożył do KRUS P. Terenowej w Ł. wniosek o przyznanie jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy rolniczej, który miał miejsce (...) r. na terenie jego gospodarstwa rolnego. Podał, że doznał urazu tj. zwichnięcia, skręcenia i naderwania stawów i więzadeł stawu skokowego i poziomu stopy podczas zaczerpnięcia wody ze studni. Organ rentowy uznał powyższe zdarzenia za wypadek przy pracy rolniczej. Decyzją z (...) r. znak: (...)(...), GO- (...) organ rentowy odmówił J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej z (...) r., gdyż dwukrotnie nie stawił się on na wyznaczony termin badania. Odwołujący się wniósł od tej decyzji odwołanie i został skierowany na badanie lekarskie. Komisja Lekarska orzeczeniem z (...) r. ustaliła u badanego 0% uszczerbek na zdrowiu spowodowany wypadkiem przy pracy rolniczej. Decyzją z (...) r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uchylił decyzję z (...) r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Decyzją z (...) r. znak: (...) (...) GO- (...) organ rentowy odmówił J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej z (...) r. wskazując, że Komisja Lekarska Kasy orzeczeniem z (...) r. nie stwierdziła u odwołującego się uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami tego wypadku.

J. G. wystąpił do organu rentowego (...) r. o przyznanie jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego rolniczą chorobą zawodową pod postacią przewlekłego

zapalenia okołostawowego barku lewego, z powodu pogorszenia się jego stanu zdrowia. Decyzją z (...) r. znak: GO- (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie przepisów ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu rolniczej choroby zawodowej. W uzasadnieniu decyzji podano, że wniosek zainteresowanego o jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego rolniczą chorobą zawodową stwierdzoną decyzją z (...) r. został załatwiony decyzją organu z (...) r. w sposób odmowny, ponieważ komisja lekarska orzeczeniem z (...) r. ustaliła 0% uszczerbek na zdrowiu. Wskazał, że Sąd Rejonowy w Łomży prawomocnym wyrokiem z 19.04.2017 r. oddalił odwołanie od decyzji organu rentowego, a złożona przez odwołującego się apelacja została oddalona przez Sąd Okręgowy w Łomży. Dlatego też z uwagi na fakt, że rolnicza choroba zawodowa nie spowodowała u J. G. uszczerbku na zdrowiu, nie stwierdzono podstaw do ponownego skierowania na badania lekarskie i nie przyznano mu jednorazowego odszkodowania.

Sąd Rejonowy uznał, że wniesione odwołania jako niezasadne, podlegały oddaleniu.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu Rejonowego spornym było, czy wskutek wypadku przy pracy rolniczej jakiemu odwołujący się uległ (...) r., doznał on uszczerbku na zdrowiu i w jakiej wysokości procentowej oraz czy w wyniku stwierdzonej rolniczej choroby zawodowej doszło do pogorszenia się stanu zdrowia J. G. i tym samym czy zwiększył się uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego uprawniający go do otrzymania jednorazowego odszkodowania.

Sąd Rejonowy wskazał, że stosownie **do art. 10 ust. 1 ustawy** z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 277 z zm.) jednorazowe odszkodowanie przysługuje: ubezpieczonemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej. Za rolniczą chorobę zawodową uważa się chorobę, która powstała w związku z pracą w gospodarstwie rolnym, jeżeli choroba ta jest objęta wykazem chorób zawodowych określonych w przepisach wydanych na podstawie Kodeksu pracy (art. 12 w/w ustawy).

Sąd Rejonowy wskazał też, że **art. 12 ust. 2 ustawy** wypadkowej stanowi, że jeżeli wskutek pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, który był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił J. G. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu: wypadku przy pracy rolniczej i pogorszenia się jego stanu zdrowia z tytułu rolniczej choroby zawodowej, uznając za prawidłowe stanowiska komisji lekarskich Kasy, które orzeczeniami z (...) r. i (...) r. ustaliły z powyższych powodów 0% uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego. Stwierdzono, iż wypadek w gospodarstwie rolniczym, jak też rolnicza choroba zawodowa i pogorszenie się stanu zdrowia, nie spowodowały u odwołującego się uszczerbku na zdrowiu, jak też nie ustalono podstaw do ponownego skierowania na badania lekarskie.

Dla rozpoznania niniejszej sprawy w ocenie Sądu I instancji niezbędne było posiadanie wiadomości specjalnych dlatego też Sąd, na podstawie art. 278 k.p.c., dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii na okoliczność wypowiedzenia się czy J. G. w wyniku wypadku przy pracy rolniczej z (...) r. doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jeżeli tak to w jakiej wysokości (procentowo). Biegły sądowy ortopeda J. W. (2) po przeprowadzeniu badania przedmiotowego i analizie dokumentacji medycznej rozpoznał u odwołującego się J. G.: naciągnięcie mięśnia trójgłowego łydki lewej. W ocenie biegłego badany w wyniku wypadku, któremu uległ (...) r. nie doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Uzasadnił, że przeprowadzone USG podudzia po urazie nie wykazało cech zerwania mięśnia oraz ewidentnych ognisk krwotocznych posttraumatycznych, a leczenie w poradni ortopedycznej przebiegło bez powikłań. Zdaniem biegłego odwołujący się powrócił do stanu zdrowia sprzed wypadku. Odwołujący się złożył zarzuty do opinii biegłego, wniósł o ponowne przeprowadzenie badania i udzielenie odpowiedzi na pytanie czy w wyniku urazu doszło do pozrywania włókien mięśniowych i czy prowadzi ono do ustalenia stałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Sąd Rejonowy nie uwzględnił tego wniosku uznając, że opinia jest pełna i nie wymaga uzupełnienia.

Sąd I instancji postanowieniem z 26.04.2018 r. dopuścił dowód z opinii innego biegłego sądowego z zakresu ortopedii G. K. (1) na okoliczność wypowiedzenia się czy w okresie od 18 czerwca 2015 r. do 10 lipca 2017 r. doszło do pogorszenia stanu zdrowia odwołującego się J. G. w wyniku stwierdzonej u niego choroby zawodowej - przewlekłego okołostawowego zapalenia barku, jeżeli tak, to o ile punktów procentowych. Biegły ortopeda G. K. (1) w opinii z 14.05.2015 r. stwierdził, że na podstawie dokumentów załączonych do sprawy nie ma podstaw do ustalenia uszczerbku na zdrowiu, który wystąpił w lipcu 2017 r., ponieważ brak jest badań lekarskich z tego okresu. Odwołujący się złożył do tej opinii zarzuty i wniósł o ustalenie przez biegłego procentowego uszczerbku na zdrowiu na dzień wykonania badania i wskazania w związku z jakimi schorzeniami on nastąpił.

Sąd Rejonowy postanowieniem z 14.11.2018 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii G. K. (1) na okoliczność wypowiedzenia się czy w dniu badania tj. 14.09.2018 r. biegły stwierdził u odwołującego się uszczerbek na zdrowiu w związku z chorobą zawodową tj. przewlekłym okołostawowym zapaleniem barku, a jeżeli tak to w jakiej wysokości procentowej. W ocenie biegłego, w związku z chorobą zawodową wysokość stałego uszczerbku na zdrowiu w dniu badania odwołującego się wynosi 8 % wg poz. 104 tabeli uszczerbkowej dla kończyny jednoimiennej. Swoją decyzję uzasadnił zdiagnozowanym ograniczeniem ruchomości stawu ramiennego łącznie o kąt 125 stopni, co stanowi ok. 20% ogólnego fizjologicznego zakresu ruchomości tego stawu oraz zanikiem mięśni pierścienia rotatorów. Podkreślił, że charakter powyższych zmian patologicznych lewego barku w przebiegu zmian zwyrodnieniowych jest nieodwracalny, dlatego też został ustalony uszczerbek na zdrowiu. Pełnomocnik organu rentowego nie zgłosił uwag do opinii biegłego ortopedy G. K.. Natomiast pełnomocnik J. G. wniósł o uzupełnienie i sprostowanie opinii poprzez odpowiedź na pytanie czy ustalone ograniczenie ruchomości stawu z pozycji 104 - na 8%, jest adekwatne do poz. 193 z wykazu chorób zawodowych, która to pozycja jest zdaniem zainteresowanego właściwsza niż wskazana przez biegłego.

Sąd Rejonowy dopuścił dowód z kolejnej opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu ortopedii G. K. (1) na okoliczność odniesienia się do pisma pełnomocnika odwołującego się z 17.01.2019 r. W kolejnej opinii biegły podtrzymał zajęte przez siebie stanowisko wskazane w opiniach wcześniejszych. Pełnomocnik odwołującego się ponownie zakwestionował ustalenia opinii. Stwierdził, że wszystkie trzy opinie sporządzone w sprawie są niespójne, nieprecyzyjne, zawierają szereg sprzeczności i naruszają obowiązujące przepisy. Jego zdaniem są zręczną, fachową manipulacją z wykorzystaniem socjotechnik do manipulacji posiadanymi informacjami, w celu pozbawienia odwołującego się jednorazowego odszkodowania z tytułu rolniczej choroby zawodowej, jak też możliwości ubiegania się w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia o rentę rolniczą z tytułu choroby zawodowej. Następnie 27.02.2019 r. złożył wniosek o uzupełnienie opinii biegłego ortopedy G. K.. Postanowieniem z 19.03.2019 r. Sąd Rejonowy ponownie zlecił biegłemu sądowemu ustosunkowanie się do zarzutów zgłoszonych przez pełnomocnika odwołującego się w pismach procesowych z 17.01.2019 r. i 27.02.2019 r. i wskazania na jakiej podstawie ustalił wysokość uszczerbku na zdrowiu z poz. 104 tabeli, a nie z poz. 193 dotyczącej choroby zawodowej. Biegły G. K. nie zgodził się ze stanowiskiem odwołującego się. W opinii uzupełniającej wskazał, że poz. 193 odnosi się do następstw przewlekłych schorzeń narządu ruchu wywołanych wykonywaniem pracy. Ocenie wg. tej pozycji mogą podlegać schorzenia z poz. 19 wykazu chorób zawodowych (przewlekłe zapalenie ścięgien pochwów, przewlekłe zapalenie kaletki maziowej, przewlekłe uszkodzenie łąkotki, przewlekłe okołostawowe zapalenie barku, przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej, przewlekłe zmęczeniowe złamanie kości) oraz z poz. 20 (zespół cieśni kanału nadgarstka, zespół rowka nerwu łokciowego, zespół kanału G., uszkodzenie nerwu strzałkowego wspólnego). Zdaniem biegłego pozycja 193 załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu jest zarezerwowana dla większej ilości schorzeń niż tylko przewlekłe okołostawowe zapalenie barku. Zdaniem biegłego nie można w ten sposób, jak wskazuje pełnomocnik odwołującego się w pismach z 17.01.2019 r. i 27.02.2019 r., oceniać uszczerbku na zdrowiu. Podał, że nie można stosować zasady adekwatności i matematycznej kombinacji wysokości uszczerbku na zdrowiu przewidzianego w poz. 193 w stosunku do poz. 104, bo to prowadzi do absurdu. Wskazał, że może zmienić swoją opinię wyłącznie w zakresie pozycji według której ustalił uszczerbek na zdrowiu - z poz. 104 na 193, traktując ocenę wg. poz. 104 jako uzasadnienie wysokości uszczerbku na zdrowiu. Pełnomocnik organu rentowego ponownie nie wniósł zastrzeżeń

do opinii uzupełniającej biegłego ortopedy. Pełnomocnik odwołującego się ponownie zaś zakwestionował ustalenia ostatniej opinii uzupełniającej.

Sąd Rejonowy, na rozprawie 14.05.2019 r. oddalił zarzuty do opinii uzupełniającej zgłoszone przez pełnomocnika odwołującego się uznając, że ostatnia opinia uzupełniająca wyjaśnia na jakiej podstawie biegły, w dacie badania, ustalił wysokość uszczerbku na zdrowiu odwołującego się w związku z chorobą zawodową - przewlekłym okołostawowym zapaleniem barku.

Sąd meriti jako podstawę orzeczenia w przedmiotowej sprawie i ustaleń faktycznych co do stanu zdrowia ubezpieczonego, przyjął ustalenia poczynione przez biegłych sądowych z zakresu ortopedii J. W. (2) i G. K. (1). Sąd I instancji nie znalazł podstawy do zmiany zaskarżonych decyzji, ponieważ z opinii biegłego J. W. (2) wynika, że w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej z (...) r. odwołujący się nie doznał uszczerbku na zdrowiu, zaś z opinii biegłego G. K. (1) wynika, że na dzień badania, tj. 14.09.2018 r. uszczerbek na zdrowiu w związku z chorobą zawodową - przewlekłym okołostawowym zapaleniem barku, wynosił 8%.

Sąd I instancji w pełni zaakceptował opinie biegłych sądowych. W jego ocenie opinie spełniają wymogi fachowości, rzetelności i logiczności jako sporządzone przez specjalistów. Zawarte w nich twierdzenia są poparte profesjonalną wiedzą na wysokim poziomie. Wnioski biegłych zostały uzasadnione w sposób jasny i precyzyjny. Zdaniem Sądu Rejonowego, opinie mogą stanowić miarodajny i wiarygodny materiał pozwalający na rozstrzygnięcie sprawy. Biegli właściwie ocenili stan zdrowia odwołującego się i nie ma podstaw aby kwestionować ustalenia płynące z opinii. Wskazał, że z istoty i celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeżeli rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłego jest koniecznością. W takim przypadku Sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego jeżeli jest ona prawidłowa i jeżeli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. Podkreślił także fakt, że subiektywne odczucia ubezpieczonego, jeśli nie znajdują odzwierciedlenia w opinii lekarza na temat jego stanu zdrowia, nie wystarczają do przyjęcia, że podane przez niego dolegliwości, przewyższają przyznany mu uszczerbek na zdrowiu.

Sąd Rejonowy wskazał, że bezspornie, w niniejszej sprawie nie doszło do spełnienia przesłanek wynikających z treści art. 13 ust. 7 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników tj. zwiększenia się stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu o co najmniej 10 punktów procentowych wskutek pogorszenia się stanu zdrowia J. G., będącego następstwem choroby zawodowej - przewlekłego okołostawowego zapalenia barku. Wskazał, że nie doszło także do spełnienia przesłanki z art. 10 ust. 1 i art. 14 ust. 1 i 4 ww. ustawy, ponieważ w wyniku wypadku przy pracy rolniczej z 20.05.2018 r. odwołujący się nie doznał uszczerbku na zdrowiu.

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 KPC, Sąd Rejonowy oddalił odwołania.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu orzekł w oparciu o § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 03.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, przyznając pełnomocnikowi z urzędu tytułem wynagrodzenia kwotę 180 zł oraz kwotę 41,40 zł podatku VAT.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik odwołującego się zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt I. Niniejszemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego:

- art. 10 ust. 1 ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez uznanie, iż odwołującemu się nie przysługuje jednorazowe odszkodowanie wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej, ponieważ nie doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu,

- **art. 12 ust. 2** ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez uznanie, iż nie nastąpiło pogorszenie się stanu zdrowia będące następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, gdyż nie uległo

zwiększeniu o co najmniej 10 punktów procentowych, a jedynie o 8%, podczas gdy biegły ustalił wartość 8% stałego uszczerbku z poz. 104 w sprawie szczególnych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (...) dla kończyny jednoimiennej - braku lewego w zakresie 5-do25%, podczas gdy stały uszczerbek na zdrowiu u odwołującego się jest wywołany chorobą zawodową i powinien być ustalony w kategorii chorób zawodowych jako pozycja 193 w zakresie od 5 do 50%, co ma kluczowe znaczenie w niniejszej sprawie;

2. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy:

- art. 233 § 1 KPC poprzez:

- - swobodną ocenę materiału dowodowego i błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez oddalenie wniosku o uzupełnienie opinii biegłego w zakresie określenia dokładnej pozycji choroby zawodowej określonej z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. w sprawie szczególnych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, ponieważ organ rentowy nie kwestionował, iż odwołujący się posiada chorobę zawodową, dlatego też pozycja z tabeli winna być określona wyłącznie dla chorób zawodowych,
- - pominięcie ustaleń w zakresie tego, iż odwołujący się jest osobą samotnie gospodarującą (sam musi wykonać ciężkie prace fizyczne w gospodarstwie rolnym, jak wyrzucanie obornika z obór i pojenie wiadrem wyciąganym ze studni i noszenie tych wiader do obór, jak też zadawanie paszy wiadrami), czyli pominął charakter prac i czynności wykonywanych w gospodarstwie rolnym, co oznacza, iż nie ustalił czy odwołujący się utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym,

- art. 224 w zw. z art. 227 w zw. z art. 233 § 1 KPC poprzez nieprzeprowadzenie wszelkich wniosków dowodowych oddalając zgłoszone wnioski o uzupełnienie opinii biegłego, gdyż nie mają one znaczenia, podczas gdy wnioski zmierzały do ustalenia dokładnego uszczerbku na zdrowiu oraz symbolu choroby zawodowej.

Na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 KPC wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę zaskarżonych decyzji J. G. poprzez przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej, który miał miejsce (...) r. i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu rolniczej choroby zawodowej pod postacią przewlekłego zapalenia okołostawowego braku lewego oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Radcy Prawnego A. O. kosztów zastępstwa prawnego za postępowania apelacyjne jako pomocy prawnej udzielonej z urzędu, która nie została opłacona w całości ani w części zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w maksymalnej wysokości. Ewentualnie wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego. Wniósł również o zwolnienie z kosztów sądowych w całości od wpisu od apelacji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pełnomocnika odwołującego się zasługiwała na uwzględnienie, ale tylko w części dotyczącej jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową i to jedynie w zakresie, w jakim jej skutkiem jest uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji.

Nie ulega wątpliwości, że kwestia jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej stwierdzonej decyzją Państwowego Inspektora sanitarnego w Ł. z (...) r. nr (...) określonej jako przewlekłe okołostawowe zapalenie barku była już przedmiotem postępowania przed i organem rentowym i przed sądem. Decyzją z (...) r. KRUS odmówił prawa do jednorazowego odszkodowania wobec braku stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży z 19.04.2016 r. wydanym w sprawie (...). Z uzasadnienia wyroku wynika, że sąd ustalił, iż choroba zawodowa J. G. nie spowodowała stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Argumentację Sądu Rejonowego podzielił Sąd Okręgowy w Łomży oddalając apelację wyrokiem z 16.12.2016 r. w sprawie (...).

Wydając aktualnie zaskarżoną decyzję z (...) r. KRUS powołał się na decyzję z (...) r. oraz wyrok Sądu Rejonowego z 19.04.2016 r. i Sądu Okręgowego w Łomży wydany w sprawie (...). Stwierdził, że w tamtym postępowaniu nie stwierdzono uszczerbku na zdrowiu a zatem nie ma żadnych podstaw do ponownego skierowania wnioskodawcy na badania lekarskie. Z treści decyzji i odpowiedzi na odwołanie wynika, że organ rentowy oceniał uprawnienia wnioskodawcy wyłącznie na podstawie art. 13 ust. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (przewidującego prawo do zwiększenia przyznanego wcześniej jednorazowego odszkodowania), a swoje przekonanie o braku zwiększenia uszczerbku na zdrowiu wskutek choroby zawodowej o co najmniej 10% wywiódł z postępowania poprzedzającego wydanie decyzji z (...) r., od której oddalono prawomocnie odwołanie. Argumentacja organu rentowego jest dowolna i nie respektuje obowiązujących przepisów prawa.

W judykaturze utrwalony jest pogląd, że prawomocny wyrok rozstrzygający o braku prawa do świadczenia lub żądanego sposobu ustalenia jego wysokości nie jest przeszkodą do wystąpienia z ponownym wnioskiem o to samo świadczenie lub tożsamy sposób ustalenia jego wysokości. Wniosek taki jest zawsze dopuszczalny w sytuacji, gdy po uprawomocnieniu się wyroku pojawiły się nowe okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość lub nowe dowody. W takiej sytuacji sprawa tocząca się w wyniku rozpoznania nowego wniosku - wydania nowej decyzji - nie jest już sprawą o to samo roszczenie, które było przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie poprzednio zakończonej wydaniem wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 2004 r., III UK 119/04, niepublikowany).

W odniesieniu do stosunków ubezpieczenia społecznego powaga rzeczy osądzonej ma bowiem walor szczególny, który ogranicza w istocie jej praktyczne znaczenie. Rozstrzygnięcia sądowe w sprawach z tego zakresu ustalają treść łączącego strony stosunku prawnego w chwili wyrokowania. Nowe zdarzenia zachodzące po uprawomocnieniu się orzeczenia mogą spowodować przekształcenie treści praw i obowiązków stron stosunku ubezpieczenia społecznego, **gdyż nie jest wykluczone spełnienie się lub upadek przesłanek materialnoprawnych prawa do świadczeń**. Zasadą rządzącą tymi stosunkami jest właśnie możliwość wzruszenia ustaleń stanowiących podstawę faktyczną prawomocnych orzeczeń sądu, także przez wydanie nowej decyzji organu rentowego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 3 października 1996 r., II UZP 18/96, OSNAPiUS 1997 nr 7, poz. 117, a poprzednio uchwałę z 20 września 1978 r., II UZP 7/78, OSNCP 1979 nr 3, poz. 48, a także postanowienie Sądu Najwyższego z 19 stycznia 1984 r., II URN 131/83, OSNCP 1984 nr 10, poz. 177, wyrok z 8 października 1986 r., II URN 182/86, OSNCP 1987 nr 12, poz. 212, postanowienie z 14 stycznia 1997 r., II UKN 50/96, OSNAPiUS 1997 nr 17, poz. 328, wyrok z 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99, OSNAPiUS 2000 nr 19, poz. 734 i wyrok z 8 lipca 2005 r., I UK 11/05, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 98).

Zgodnie z art. 44 ust 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników prawo do świadczeń z ubezpieczenia ustala się na wniosek osoby zainteresowanej albo innej osoby mającej interes prawny w ustaleniu tego prawa. W ust. 2 wskazano, że prawo do świadczeń z ubezpieczenia lub ich wysokość ustala **się ponownie na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu na zasadach określonych w przepisach emerytalnych**. Art. 6 w punkcie 6 definiuje, że pod pojęciem przepisów emerytalnych należy rozumieć przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39). A zatem przepisem który ma zastosowanie w sprawie jest art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270) zgodnie z którym w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Podobną regulację zawiera art. 83a ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, który ma zastosowanie na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis art. 83a ust. 1 stanowi, że prawo lub zobowiązanie stwierdzone decyzją ostateczną Zakładu ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie.

Wskazać też trzeba, że **zmiana okoliczności zawsze** otwiera drogę do ponownego rozpoznania sprawy. Stwierdzenie prawomocnym wyrokiem, że nie ma uszczerbku na zdrowiu warunkującego przyznanie jednorazowego

odszkodowania może być obalone w każdym czasie w postępowaniu wszczętym na podstawie nowego wniosku. Spełnienie warunków wymaganych do ustalenia prawa do jednorazowego odszkodowania nie jest limitowane żadnymi terminami, zatem organ rentowy musi każdy wniosek o ustalenie prawa do tego świadczenia rozpatrzyć merytorycznie, uwzględniając zmiany w stanie zdrowia ubezpieczonego także wówczas, gdy brak prawa do świadczeń został wcześniej ustalony orzeczeniem organu odwoławczego. Nie jest w nowych okolicznościach nawet ograniczony spełnieniem przesłanek z art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeniowego i może wydać we własnym zakresie decyzję przyznającą prawo do świadczenia.

A zatem organ rentowy rozpoznając kolejny wniosek J. G. o jednorazowe odszkodowanie z (...) r. nie miał żadnych podstaw do odmowy przyznania świadczenia wyłącznie dlatego, że było ono przedmiotem decyzji z (...) r. oraz prawomocnych wyroków sądów obu instancji wydanych w rozpoznaniu odwołania od tej decyzji. A już zupełnie niezgodne z prawem była ocena wniosku J. G. wyłącznie pod kątem przesłanek z art. 13 ust. 7 ustawy tym bardziej, że przesłanki te w ogóle nie były w postępowaniu przed Kasa weryfikowane.

Jedyną możliwością negatywnego rozstrzygnięcia o wniosku było powołanie się na brak nowych dowodów, okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji lub brak zmiany okoliczności. Takiej oceny wniosku i załączonych do niego dokumentów KRUS jednak nie przeprowadził. Nie uczynił tego również Sąd Rejonowy w postępowaniu wywołanym odwołaniem od decyzji z (...)r. Nr GO- (...) prowadzonym pod sygn. (...).

W toku postępowania sądowego J. G. złożył dokumentację medyczną – k. 112-125 akt i został dopuszczony dowód z opinii biegłego z zakresu ortopedii celem ustalenia czy doszło do pogorszenia stanu zdrowia wnioskodawcy od (...) r. do (...) r. w wyniku choroby zawodowej- przewlekłego okołostawowego zapalenia barku (k. 126 akt). Biegły stwierdził, że w dacie badania choroba zawodowa odwołującego się spowodowała stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 8% z uwagi na ograniczenie ruchomości stawu ramiennego łącznie o kąt 125 stopni, co stanowi 20% ogólnego fizjologicznego zakresu ruchomości tego stawu, jak też zaniki mięśni pierścienia rotatorów. Zmiany te mają nieodwracalny charakter (k. 174 i 204 akt). Opinie sporządzone przez biegłego niewątpliwie wskazują na zmianę stanu zdrowia odwołującego się spowodowaną chorobą zawodową po zakończeniu postępowania w sprawie Sądu Rejonowego sygn. akt (...)a zatem konieczne staje się merytoryczne rozpoznanie wniosku o przyznanie jednorazowego odszkodowania.

Należy zatem skonstatować, że organ rentowy po złożeniu wniosku o jednorazowe odszkodowanie przez J. G. powinien albo odmówić jednorazowego odszkodowania wobec braku przesłanek do ponownego rozpoznania sprawy albo przeprowadzić postępowanie orzecznicze zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. To bowiem organy orzecznicze KRUSu (w pierwszej instancji lekarze rzeczoznawcy Kasy a w drugiej instancji komisje lekarskie Kasy) winny jako pierwsze określić istnienie bądź brak stałego czy długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Podstawą wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo uzależnione jest od stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej jest prawomocne orzeczenie lekarza rzeczoznawcy Kasy lub orzeczenie komisji lekarskiej Kasy – art. 46 ust 2 pkt 1 ustawy.

Skoro organ rentowy wydał decyzję odmawiającą prawa do jednorazowego odszkodowania po stwierdzeniu braku uszczerbku na zdrowiu na zdrowiu, które to ustalenie nastąpiło bez przeprowadzenia postępowania orzeczniczego, to jednoznacznie należy przyjąć, że wystąpiły takie wady decyzji organu rentowego, iż nie było możliwe ich naprawienie w postępowaniu sądowym. Konsekwencją tego jest zastosowanie art. 477^{14a} KPC. Koniecznym bowiem jest ocena kwestii uszczerbku na zdrowiu przez organy orzecznicze Kasy. Sąd nie jest władny zastąpić organu rentowego w tym zakresie i rozstrzygać o kwestiach, które nie korelują z treścią zaskarżonej decyzji. Może natomiast naprawić te wady poprzez przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu, który rozpozna wniosek odwołującego się stosując procedurę z art. 46 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Art. 477^{14a} KPC służy bowiem rozwiązywaniu właśnie takich sytuacji, w których, ze względu na zakres kompetencji sądu ubezpieczeń społecznych, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji nie może doprowadzić do usunięcia uchybień popełnionych przez organ rentowy; nie chodzi przy tym o braki decyzji

usuwalne w ramach wstępnego rozpoznania odwołania (art. 476 § 4 KPC) ani wady wynikające z naruszenia przepisów regulujących postępowanie przed organem rentowym. Przepis ten ma zastosowanie wówczas, gdy konieczne jest skasowanie decyzji organu rentowego i wydanie nowej, po przekazaniu sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania i przeprowadzeniu prawidłowego postępowania przed tym organem, uwzględniającego wszelkie wymagania wynikające z prawa materialnego. W ocenie Sądu Okręgowego, taka sytuacja wystąpiła w rozpatrywanej sprawie.

Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazuje, że i organ rentowy i Sąd Rejonowy dokonali nieprawidłowej wykładni art. 13 ust. 7 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (z przyczyn niezrozumiałych w początkowej części rozważań Sądu I instancji w uzasadnieniu wyroku powoływano art. 12 ust. 2 bliżej niedookreślonej ustawy wypadkowej prawdopodobnie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych co powielił apelujący formułując zarzuty apelacyjne).

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jednorazowe odszkodowanie ustala się dla ubezpieczonego w wysokości proporcjonalnej do określonego procentowo stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Ust. 7 art. 13 stanowi natomiast, że jeżeli skutek pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej, który był podstawą **przyznania jednorazowego odszkodowania**, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o kwotę równą wysokości jednorazowego odszkodowania, określoną w ust. 4 lub 5, za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie.

W okolicznościach sprawy nie było żadnych podstaw do stosowania tego przepisu. Decydujące było, że **organ rentowy nigdy nie przyznał wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej stwierdzonej decyzją (...).2015 z (...)** r. wobec nie ustalenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Uszczerbek taki decyzją KRUS z (...) r. i poprzedzającymi ją orzeczeniami organów orzeczniczych KRUS-u został określony jako 0% czyli brak uszczerbku. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2018 r. poz. 2403) nie przewiduje uszczerbku 0% przy ocenie procentowej. W okolicznościach sprawy nie miał zatem znaczenia brak zwiększenia uszczerbku na zdrowiu co najmniej o 10 punktów procentowych, ponieważ pierwotnie taki uszczerbek nie został w ogóle stwierdzony i nie był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania w rozumieniu art. 13 ust. 7 ustawy. Nie było zatem możliwe analizowanie czy wnioskodawcy przysługuje zwiększenie jednorazowego odszkodowania, skoro takie świadczenie nie było wcześniej przyznane- tak też wyrok SO w Łodzi z 18.03.2014 r. VII Ua 11/14 na tle art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. W tym kontekście zaskarżona decyzja nie może się ostać, gdyż nie koreluje z wnioskiem J. G.. Rozstrzyga bowiem na podstawie przepisów o zwiększeniu jednorazowego odszkodowania odmawiając w ogóle prawa do takiego świadczenia.

Jednorazowe odszkodowanie jest rekompensatą za utratę zdrowia wywołaną wykonywaniem pracy (chorobą zawodową lub wypadkiem przy pracy). Taka rekompensata ma zasadniczo charakter jednorazowy. Jest to świadczenie pieniężne zryczałtowane niezmiernie do naprawienia pełnej szkody. Jak podkreśla się w piśmiennictwie, stanowi "formę zryczałtowanego pieniężnego wyrównania za doznanie uszczerbku na zdrowiu (szkoda biologiczna) wypłacanego niezależnie od tego, czy równocześnie nastąpiło obniżenie wynagrodzenia (przychodów) albo czy stopień utraty zdrowia uzasadnia nabycie prawa do świadczeń rentowych" (T. Bińczycka-Majewska, Charakterystyka i zakres świadczeń, s. 20; szerzej w tym zakresie por. U. Jackowiak, Wyrównanie szkód niemajątkowych, s. 14).

Z uwagi na fakt, że skutki choroby zawodowej lub wypadku przy pracy mogą ewoluować, uszczerbek może się pogłębiać, ustawodawca przewidział możliwość zwiększenia odszkodowania. Dotyczy to wyłącznie sytuacji gdy uszczerbek na zdrowiu ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych. W przypadku gdy skutek choroby zawodowej czy wypadku przy pracy nie ustalono zaistnienia uszczerbku (ustalono o %) i jednorazowe

odszkodowanie nie zostało przyznane nie jest wymagane przez prawo aby, przy rozpoznawaniu kolejnego wniosku o odszkodowanie, wykazywać uszczerbek w wysokości co najmniej 10%. Zaprzeczałoby to o idei rekompensowania utraty zdrowia wskutek choroby zawodowej czy wypadku przy pracy. W takiej sytuacji podstawą rozstrzygnięcia o jednorazowym odszkodowaniu jest art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 13 ust 1-3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Ponownie rozpoznając sprawę Prezes KRUSu skieruje odwołującego się na badania przez lekarza rzeczoznawcę Kasy celem określenia wysokości uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową pod postacią przewlekłego okołostawowego zapalenia barku i wyda decyzję adekwatną do wniosku ubezpieczonego i wyników postępowania orzeczniczego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 2 KPC w zw. z art. 477^{14a} KPC orzekł jak w pkt 1 wyroku.

A. K. J. W. (1) K.